

Wijzigingen hoogwatergeul Lomm

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Definitief

Delfstoffen Combinatie Maasdal (DCM) Exploitatie Lomm BV

Grontmij Nederland B.V.
Eindhoven, 22 mei 2012

Verantwoording

Titel : Wijzigingen hoogwatergeul Lomm
Subtitel : Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Projectnummer : 305850
Referentienummer : 305850.ehv.341.R001/ij
Revisie : D1
Datum : 22 mei 2012

Auteur(s) : R. van Ark, A. Leppens
E-mail adres : Roel.vanArk@grontmij.nl
Gecontroleerd door : D. Gijsbers
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : R. van Roosmalen
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Grontmij Nederland B.V.
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
T +31 40 265 12 11
F +31 40 244 37 97
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	M.e.r.-plicht	5
1.3	Doel van deze notitie	6
1.4	Leeswijzer	7
2	Voorgeschiedenis hoogwatergeul Lomm.....	8
2.1	Project 'De Maaswerken' en Tracébesluit Zandmaas/Maasroute [1]	8
2.2	Planontwikkeling Hoogwatergeul Lomm.....	9
2.2.1	MER Hoogwatergeul Lomm (2004) [6]	9
2.2.2	Overeenkomst DCM – RWS Maaswerken (2005)	10
2.2.3	Meerjarenplan Zandmaas 2, Perspectief op 2015 – 2050 [7].....	11
2.2.4	Overeenkomst DCM – gemeente (2009).....	11
3	Probleem- en doelstelling	13
3.1	Probleemstelling	13
3.2	Doelstelling.....	14
4	Planvoornemen, alternatieven en varianten	15
4.1	Planvoornemen	15
4.1.1	Optimalisatie hoogwatergeul Lomm	15
4.1.2	Aanleg van een bypass.....	17
4.1.3	Herontwikkeling kassengebied	18
4.2	Alternatieven	19
4.3	Varianten.....	19
5	Reikwijdte en wijze van effectbeoordeling	21
5.1	Reikwijdte MER.....	21
5.2	Inhoud MER	21
5.3	Beoordelingskader	22
6	De procedure	25
6.1	De m.e.r.-procedure.....	25
6.2	Te raadplegen instanties.....	26
6.3	Reacties	26

Bijlage 1: Literatuurlijst

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Delfstoffen Combinatie Maasdal (DCM) Exploitatie Lomm BV werkt sinds 2006 aan de realisatie van de hoogwatergeul Lomm, zoals vergund conform het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute [1]. Inmiddels heeft DCM BV plannen om deze hoogwatergeul op meerdere aspecten te optimaliseren. Deze optimalisatie heeft onder andere betrekking op het realiseren van een extra waterstandsverlaging, het ter plaatse winnen van de nog aanwezige (niet vergunde) specie, het creëren van extra ruimte voor de berging van niet vermarktbaar materiaal en het verbeteren van het sectoraal eindplan in een integraal gebiedsplan.

De optimalisatie leidt rivierkundig niet alleen tot een extra waterstandsverlaging, maar ook tot een extra piek op rivier de Maas. Dit is niet toegestaan. Middels de realisatie van een bypass is het mogelijk om deze piek te neutraliseren. Deze bypass is in overleg met de (voormalige) gemeente Arcen en Velden nader uitgewerkt. Inmiddels is de gemeente Arcen en Velden gefuseerd met de gemeente Venlo, zijn de plannen overgenomen en vindt verdere concretisering plaats in samenwerking met de gemeente Venlo. Dit met als doel te komen tot daadwerkelijke uitvoering van de plannen.

Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied

Daarnaast bestaan plannen om het kassengebied (westzijde Ebberstraat) ten zuidoosten van de hoogwatergeul te verplaatsen en dit gebied te transformeren. DCM heeft, op verzoek van de betrokken overheden en de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB), het initiatief genomen om een deel van dit kassengebied bij de plannen voor de hoogwatergeul te betrekken en de bestaande kade te verleggen. Door deze kade te verleggen, kan de hoogwatergeul worden vergroot en kan het gebied waar de kassen gevestigd zijn een kwaliteitsimpuls krijgen.

De deelgebieden optimalisatie van de hoogwatergeul Lomm én de bypass Lomm te samen wordt in deze notitie in het vervolg "Wijzigingsplan Hoogwatergeul Lomm" genoemd. Daarnaast maakt het kassengebied onderdeel uit van het plangebied. In figuur 1.1 is het plangebied weergegeven.

Om de ontwikkeling van de bypass en het kassengebied mogelijk te maken, dient een nieuw bestemmingsplan opgesteld te worden. Voor de optimalisatie van de hoogwatergeul is dit niet nodig, deze optimalisatie past binnen de huidige bestemming "ontgronding". Hiervoor wordt dan ook geen nieuw bestemmingsplan gemaakt. Daarnaast dient voor de totale ontwikkeling (dus ook voor de optimalisatie) onder andere een ontgrondingsvergunning te worden aangevraagd. Vanwege de omvang van de voorgenomen activiteiten in het gebied en de mogelijke gevolgen ervan voor de omgeving, is het volgens de Wet milieubeheer (Wm) wettelijk verplicht om, gekoppeld aan de besluitvorming over het bestemmingsplan en de ontgrondingsvergunning, een milieueffectrapportage uit te voeren.

1.2 M.e.r.-plicht

Zoals in de vorige paragraaf is toegelicht, dient ter onderbouwing van de besluitvorming over het bestemmingsplan en de ontgrondingsvergunning voor de optimalisatie, de bypass en het kassengebied een milieueffectrapport te worden opgesteld. Ook zullen verschillende andere vergunningen en ontheffingen moeten worden aangevraagd.

m.e.r.	= milieueffectrapportage (de procedure)
MER	= milieueffectrapport (het product)
Plan-m.e.r.	= procedure voor plannen die een kader stellen voor m.e.r.-plichtige activiteiten, zoals het bestemmingsplan voor de bypass en het kassengebied. In dit plan wordt het kader gesteld voor de ontgrondingsvergunning voor o.a. deze ontwikkelingen. Ook geldt de Plan-m.e.r.-plicht voor wettelijke of bestuursrechtelijke plannen waarvoor op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 een passende beoordeling moet worden gemaakt.
Project-m.e.r.	= procedure voor uitvoeringsprojecten/-plannen die volgens de wet m.e.r.-plichtig zijn. Een Project-m.e.r. werd in het verleden ook wel Besluit-m.e.r. genoemd.

De m.e.r.(beoordelings)-plicht voor de wijzigingen van Hoogwatergeul Lomm blijkt uit artikel 7.2 lid 1 van de Wet milieubeheer, waarin een verwijzing naar het Besluit milieueffectrapportage 1994 [5] is opgenomen. De verplichting tot het uitvoeren van een m.e.r.-procedure geldt voor:

- Activiteit: een ontgraving gericht op de winning van delfstoffen over een oppervlakte van circa 100 hectare¹ ten behoeve van rivierverruiming en een verbetering van de bescherming tegen hoogwater.

Volgens categorie 16.1 van onderdeel C van het besluit is het project m.e.r.-plichtig, omdat sprake is van "de winning van oppervlakedelfstoffen uit de landbodem, waarbij de activiteit betrekking heeft op een winplaats van 25 hectare of meer".

Daarnaast is het plan m.e.r.-beoordelingsplichtig:

- Activiteit: de verlegging van een kade (primaire waterkering) om het kassengebied te kunnen herontwikkelen.

Volgens categorie 3.2 van onderdeel D van het besluit is het project m.e.r.-beoordelingsplichtig omdat sprake is van de aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake

¹ De oppervlakte van de geoptimaliseerde hoogwatergeul bedraagt circa 80 hectare, de oppervlakte van de bypass circa 10 hectare en de oppervlakte van het kassengebied circa 7 hectare.

kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken.

Daarnaast is het plangebied nabij het Natura 2000-gebied De Maasduinen (gebied Lommerbroek) gelegen. Dit gebied is beschermd conform de Natuurbeschermingswet. In het kader van het MER ten behoeve van de vergunde hoogwatergeul Lomm [6] is in 2004 reeds een Passende Beoordeling uitgevoerd. Destijds is met name het aspect grondwaterstandsverlaging beoordeeld als mogelijk effect. Inmiddels blijkt uit de grondwatermonitoringsgegevens van de afgelopen 6 jaar dat het effect van de ontgronding op het achterland in de praktijk veel minder groot is dan destijds uit de modellering werd verwacht. Middels een nieuwe voortoets wordt onderzocht of effecten op het Natura 2000-gebied aanwezig zijn.

Het doel van de m.e.r.-procedure is om het milieubelang een volwaardige en vroegtijdige plaats in het plan- en besluitvormingsproces te geven. De Plan-m.e.r. procedure is gekoppeld aan plannen die het kader stellen voor m.e.r.-plichtige activiteiten, in dit geval de bestemmingsplanprocedure. De Project-m.e.r.-procedure is gekoppeld aan plannen die kunnen leiden tot concrete projecten of activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu, in dit geval de ontgrondingsvergunning en het dijkverbeteringsplan.

In overleg met de betrokken overheden is gekozen voor één gecombineerd Plan- en Project-MER op te stellen dat voor zowel het bestemmingsplan als de vergunningsprocedure gebruikt kan worden. Binnen deze m.e.r.-procedure wordt de rol van initiatiefnemer vervuld door Delfstoffen Combinatie Maasdal (DCM) BV. De gemeenteraad van Venlo is het bevoegd gezag voor het bestemmingsplan. Provinciale Staten zijn het bevoegd gezag voor de ontgrondingsvergunning. Er is voor gekozen om de gemeente Venlo aan te wijzen als coördinerend Bevoegd Gezag in kader van deze m.e.r.-procedure.

1.3 Doel van deze notitie

Met deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) verschaft de initiatiefnemer (DCM BV) globale informatie over de achtergronden, aard, omvang en de te verwachten effecten van de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied "Wijzigingen Hoogwatergeul Lomm". Daarnaast vormt het verschijnen van deze Notitie, de formele aankondiging van de start van de Plan- en Project-m.e.r.-procedure. Doel van de Notitie is om alle betrokken bestuursorganen en de bevolking te informeren en te raadplegen over de te volgen aanpak.

Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau is een soort van inhoudsopgave die aangeeft wat er in het later op te stellen milieueffectrapport (MER) onderzocht en behandeld wordt.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau beschrijft de afbakening, het detailniveau en de methode van aanpak van het gecombineerde Plan- en Project-MER. Daartoe wordt met name ingegaan op:

- voornemen en alternatieven: welk gebied en welke activiteiten worden beschouwd?
- beoordelingskader: wat zijn de te onderzoeken milieuthema's en aspecten?
- toetsingscriteria: op welke wijze worden de milieueffecten beoordeeld?

De Notitie ligt gedurende een periode van zes weken voor eenieder ter inzage, waarbij de mogelijkheid wordt geboden om een zienswijze in te dienen. Het bevoegd gezag neemt uiteindelijk een besluit over voorliggende NRD, waarmee de reikwijdte en het detailniveau van het gecombineerde Plan- en Project-MER wordt bepaald.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van deze Notitie wordt de voorgeschiedenis van de Hoogwatergeul Lomm beschreven. In hoofdstuk 3 worden de probleem- en doelstelling van het project beschreven. Hoofdstuk 4 gaat in op het planvoornemen, varianten en alternatieven. De reikwijdte van het gecombineerde Plan- en Project-MER wordt uiteengezet in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 tenslotte gaat in op de te volgen m.e.r.-procedure en de te raadplegen instanties.

De voor de Notitie Reikwijdte en Detailniveau geraadpleegde literatuur is aldus [nr.] in de tekst aangegeven (zie bijlage 1).

2 Voorgeschiedenis hoogwatergeul Lomm

2.1 Project 'De Maaswerken' en Tracébesluit Zandmaas/Maasroute [1]

In Limburg bleek in '93 en '95 de bedding van de rivier de Maas onvoldoende ruimte te hebben om de watertoevoer uit de bovenloop van de rivier te kunnen verwerken. Om de hoogwateroverlast tegen te gaan, heeft het Rijk besloten maatregelen te nemen ter vergroting van de waterveiligheid. Voor Limburg heeft dit geleid tot het project 'De Maaswerken' waarbij het vereiste beschermingsniveau langs de Maas met behulp van kaden en door de uitvoering van een aantal rivierverruimende maatregelen voor 2020 wordt verbeterd naar een overstromingskans van 1:250 jaar. Het project De Maaswerken is onderverdeeld in de volgende deelprojecten:

- Grensmaas (Zuid-Limburg): hoogwaterbescherming door het verbreden van stroomgeulen, het verlagen van uiterwaarden en de aanleg van nieuwe natuur tussen Maastricht en Roosteren;
- Zandmaas (Midden- en Noord-Limburg en Noord-Brabant): hoogwaterbescherming door de aanleg van hoogwatergeulen, de verdieping van het winterbed van de Maas, de aanleg van retentiegebieden en het verhogen en versterken van kaden;
- Maasroute: verbetering van de vaarweg en geschikt maken voor grotere binnenvaartschepen (Klasse Vb) door het verdiepen van de rivierbedding, het verruimen van rivierbochten, het verbreden van het Julianakanaal, de aanleg van nieuwe sluizen, het verbeteren van bestaande sluizen, het verhogen van bruggen en het toepassen van een peilopzet in sommige stuwpannen.

Het project Zandmaas/Maasroute heeft een ruimtelijke vertaling gekregen (vastleggen van de locatie van het tracé) in het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute [1] en de aanvulling Zandmaas op het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) [3]. De doelen die geformuleerd zijn in het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute [1] en het POL, aanvulling Zandmaas zijn [3]:

1. het verbeteren van het traject Weurt-Ternaaien van de Maasroute tot klasse Vb² waarbij de vaarroute minimaal geschikt is voor schepen met een diepgang van 3,5 m;
2. het realiseren van een beschermingsniveau langs het niet bedijkte deel van de Maas van 1:250³ achter de kaden. Voor rivierdijken geldt een veiligheidsnorm van 1:1250 per jaar;
3. het realiseren van beperkte natuurontwikkeling langs de Maas.

Voorafgaand aan de besluitvorming over het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute in 2002, is sprake geweest van een lange periode van onderzoek, inspraak en belangenafweging. Hierbij is onder andere een trajectnota/MER opgesteld [4].

Op 9 juli 2003 heeft de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State uitgesproken dat alle bezwaren tegen het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute zijn verworpen. Hiermee is de planologische basis voor het plan vast komen te liggen.

² Om de afmetingen van vaarwegen in West-Europa op elkaar af te stemmen, is de binnen- en rivierschepvaart ingedeeld in CEMT-classes. De indeling loopt van 0 t/m VI en heeft vanaf klasse V een aanduiding a, b, of c in verband met de meerbaks duwvaart. CEMT-klasse Vb betreft schepen met een lengte van 172-185 meter, een breedte van 11,4 meter, een diepgang van 2,5-4,5 meter en een laadvermogen van maximaal 3200 ton (duwkonvooi, tweebaks lang).

³ Dit betekent een kans op overstroming van 1 maal per 250 jaar.

2.2 Planontwikkeling Hoogwatergeul Lomm

2.2.1 MER Hoogwatergeul Lomm (2004) [6]

In het Tracébesluit is de aanleg van een hoogwatergeul (HWG) ten zuidwesten van de kern Lomm benoemd als één van de deelprojecten om de Zandmaasdoelen te bereiken. Na de besluitvorming inzake het Tracébesluit is DCM gestart met de verdere planuitwerking van deze hoogwatergeul. Dit heeft in 2004 onder andere geresulteerd in een inrichtings-MER Hoogwatergeul [6]. Op basis van deze uitwerking zijn de benodigde vergunningen aangevraagd en in 2005 zijn de vergunningen verleend. Medio 2006 waren de vergunningen onherroepelijk en is gestart met de voorbereidende werkzaamheden. Medio 2007 is gestart met de fysieke aanleg van de hoogwatergeul.

Ter plaatse van de hoogwatergeul kan op basis van het Tracébesluit en de verleende vergunningen 5,4 miljoen m³ vermarktbaar product (zand en grind) worden gewonnen. De waterstandsaling als gevolg van het eindplan zal circa 7 cm zijn bij een afvoer van 1:250 en circa 5 cm bij 1:1.250. In figuur 2.1 is de ligging van de hoogwatergeul weergegeven. Op dit moment is ongeveer de helft van het gebied van de hoogwatergeul ontgrond. Het betreft het noordelijke deel van het plangebied.

Figuur 2.1 Ligging van de hoogwatergeul Lomm met een oppervlakte van circa 80 ha

Naast de winning van delfstoffen, rivierverruiming en het bergen van niet vermarktbaar specie, is het eindplan van de hoogwatergeul gebaseerd op de uitgangspunten uit het Tracébesluit met betrekking tot de realisatie van riviergebonden natuur, zoals:

- Ondiepe plas (hoogwatergeul);
- Stroomdalgraslanden / drooggrasland;
- Hardhoutoibos en struweel langs oostelijke rand;
- Oeverstrook met zachthoutoibos langs de geul;
- Moerassige uiterwaarden (grasland);
- Tevens dient er aandacht te zijn voor kwel, steilrandjes, geulvorming en verschraling.

Het beheer van het plangebied zal in de eindsituatie worden uitgevoerd door middel van grote grazers (zoals konikpaarden en galoways). Om die reden dient het gebied te worden afgezet met een raster. In de beginfase zal het aantal dieren relatief laag zijn aangezien de afwerklaag

(zeer) schraal is en zodoende de opkomende vegetatie beperkt. Al naar gelang de verdere ontwikkeling dient het aantal grazers te worden uitgebreid zodat de uiteindelijke natuurlijke ontwikkeling overeenkomt met de gewenste natuurdoeltypen.

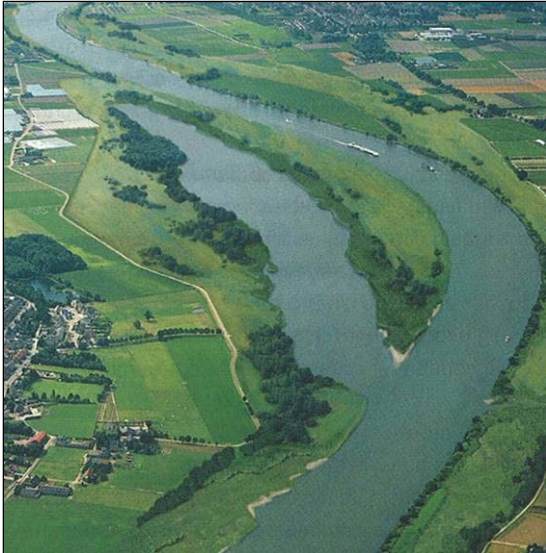
De verdere inrichting van het plangebied is beperkt. Gedacht kan worden aan:

- Struipaden (uitgaande van extensieve natuurgerichte recreatie);
- Halfverharde parkeerplaatsen (circa 5 parkeerplaatsen per locatie);
- Afrastering met 3 looppoortjes ter plaatse van Lomm, de Voort en Hasselt;
- Infoborden.

Na planrealisatie wordt het waterdeel (de geul) overgedragen aan Rijkswaterstaat (De Staat) en het landgedeelte (de weerden) aan de Stichting het Limburgs Landschap. Het totale gebied van circa 80 ha is aangewezen als EHS (toekomstige natuur). Het gebied is eveneens aangewezen als natuur volgens de Kaderrichtlijn Water.

Naast natuur krijgt het gebied een extensief recreatief karakter in de vorm van wandelen en natuurbeleving. In figuur 2.2 is een foto-impressie weergegeven van de eindsituatie van de Hoogwatergeul.

Figuur 2.2 Luchtfoto-impressie van de hoogwatergeul Lomm

2.2.2 Overeenkomst DCM – RWS Maaswerken (2005)

Op 21 maart 2005 is een uitvoeringsovereenkomst getekend tussen DCM en De Staat der Nederland (RWS Maaswerken) inzake de realisatie van de Hoogwatergeul. RWS Maaswerken is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute en dus ook van de hoogwatergeul Lomm. In deze heeft de Staat de verantwoordelijkheid door middel van deze overeenkomst overgedragen aan DCM. DCM heeft zich als zelfrealisator verplicht om de hoogwatergeul volgens de uitvoeringsovereenkomst te realiseren.

In de uitvoeringsovereenkomst zijn eveneens artikelen opgenomen waarin wordt bepaald op welke wijze moet worden omgegaan indien één van de partijen de overeenkomst wenst te wijzigen. Ten behoeve van het wijzigingsplan Hoogwatergeul Lomm zal de overeenkomst aangepast moeten worden. Hierover moeten DCM en RWS Maaswerken nog nadere afspraken maken.

2.2.3 *Meerjarenplan Zandmaas 2, Perspectief op 2015 – 2050 [7]*

Op 10 februari 2009 heeft GS Limburg het “Meerjarenplan Zandmaas 2 2009; Perspectief op 2015-2050” vastgesteld [7]. In dit meerjarenplan is de tijdshorizon voor de Zandmaas tussen Roermond tot Mook opgetrokken naar 2050. Het Meerjarenplan heeft een integraal gebiedsgericht karakter: niet alleen rivierveiligheid en natuur krijgen aandacht, ook wonen, landbouw, werken en recreatie worden beschouwd.

Het Meerjarenplan 2009 beoogt meer verdieping en structuur in de ontwikkelingsmogelijkheden te brengen en tot zodanige sturing en samenwerking te komen dat die ontwikkelingsmogelijkheden in het gebied concreet worden opgepakt. De kwetsbaarheid van het gebied is voor een belangrijk deel gelegen in de klimaatontwikkeling die naar verwachting hogere rivierwater afvoeren als historisch bekend met zich mee zal brengen. De Integrale Verkenning Maas (verder IVM) gaat daarbij uit van een groei van de maatgevende hoogwaterafvoer bij 1/1250 van 4000 naar 4.600 m³/sec in Borgharen per 2050. Dit lange termijn perspectief lijkt voldoende tegemoet te komen aan de zorgvuldigheidseisen die redelijkerwijs aan de overheid gesteld kunnen worden als “doorkijk” voor de in het Zandmaasgebied te bevorderen ontwikkelingen.

Water en veiligheid

Vanuit het aspect water/veiligheid bij hoogwater van de Zandmaas als onderdeel van het hele Maassysteem zijn met name de maatgevende waterafvoeren belangrijk en tegen die achtergrond ook de klimaatverandering met de bijbehorende consequenties voor de neerslaghoeveelheden in de tijd. Deze laatste zal immers – tezamen met de statistische ontwikkeling van de afvoeren – tot aanpassingen leiden. Veiligheid is voor de gebiedsontwikkeling in het Zandmaasgebied leidend. Voor de Zandmaas betekent dit dat de behoefte aan ruimte voor de Maas naar verwachting zal blijven toenemen. Iedere mogelijke locatie die tegen deze achtergrond van functionele betekenis kan zijn, zal (binnen de contour van het veerkrachtig watersysteem zoals in het POL 2006 aangegeven) voor de lange termijn gereserveerd moeten worden en zo nodig inzetbaar zijn.

Uit de analyse in het Meerjarenplan blijkt dat de hierin genoemde projecten (waaronder optimalisatie van Hoogwatergeul Lomm) zullen leiden tot een extra waterstandsverlaging, bij hoogwater op de Zandmaas (rkm 72 – 165), van gemiddeld 29 cm. De maximale waterstandsverlaging (lokaal) bedraagt 57 cm. Uit deze tussentijdse analyse blijkt dat met optimalisatie van genoemde projecten én toereikende ontwerpprincipes een goede opmaat moet worden gevonden naar een uiteindelijk rivierkundig maar ook uit overwegingen van klimaatbeleid duurzaam verantwoorde ontwikkeling met resultaat tot een lokkend perspectief.

2.2.4 *Overeenkomst DCM – gemeente (2009)*

In september 2009 hebben DCM en de gemeente Arcen en Velden een initiatiefovereenkomst getekend over de optimalisatie van de hoogwatergeul en de realisatie van een bypass. In deze overeenkomst zijn vanuit de gemeente onder andere de volgende randvoorwaarden gesteld aan de optimalisatie van de hoogwatergeul en de te realiseren bypass:

- Door optimalisatie kan bovenstreams een extra waterstandsverlagend effect worden bereikt van circa 5 cm. Daarnaast moeten zodanige maatregelen worden getroffen dat benedenstreams geen extra verhoging zal ontstaan;
- De door de gemeente gewenste accentuering van het archeologisch monument “de Watermolen” wordt nader uitgewerkt. Het monument wordt toegankelijk in het kader van een versterking van het toeristische, recreatieve beleid van de gemeente;
- In het optimalisatieplan wordt ook een versterking van het door de gemeente gewenste toeristisch/recreatieve beleid uitgewerkt. Dit houdt in dat de inrichting van het plangebied als natuurterrein zal geschieden met mogelijkheden voor vormen van recreatie. Dit laatste mag niet in strijd zijn met de doelstelling van het Tracébesluit;
- In het optimalisatieplan wordt voorzien in de natuurlijke inrichting van het gebied langs de Maas. Ook wordt het gebied opengesteld voor het publiek door de aanleg van fiets- en wandelpaden;

- Uitvoering van het optimalisatieplan zal leiden tot versterking van de woonomgeving in het woningbouwplan Meulenveld in Lomm.

Als randvoorwaarde van DCM is onder andere gesteld dat zij de mogelijkheid krijgt om ter plaatse van de optimalisatie en de bypass extra delfstoffen te winnen en het winrecht verkrijgt in het gebied van de bypass.

3 Probleem- en doelstelling

3.1 Probleemstelling

De regenrivier de Maas is in het verleden een belangrijke factor geweest voor de vorming van het landschap in Limburg en elders in haar stroomgebied. Door de afvoer van grote hoeveelheden water, als gevolg van het smelten van de ijskap tijdens het Holoceen ter plaatse van het huidige Limburg, is de karakteristieke vorm (morfologie) van het Maasdal ontstaan. De Maas voert tegenwoordig in hoofdzaak hemelwater af. Gedurende 365 dagen per jaar biedt het Maasdal ruimte voor waterafvoer. Als gevolg van onder andere klimaatverandering (stijgende temperaturen, meer piekafvoeren), kanalisering van de rivier, een toenemende verstedelijking en de hiermee verbandhoudende "verharding" en cultivering van het landschap, ontstaat echter in natte perioden steeds vaker wateroverlast in het, in de loop der tijd, versmalde Maasdal.

In Limburg bleek de bedding van de rivier de Maas onvoldoende ruimte te hebben om de watertoevoer uit de bovenloop van de Maas te kunnen verwerken. Om de hoogwateroverlast tegen te gaan, heeft het Rijk besloten om maatregelen ter vergroting van de waterveiligheid te nemen. Een van de maatregelen betreft de ontwikkeling van de hoogwatergeul Lomm.

De optimalisatie van de hoogwatergeul Lomm, de realisatie van de bypass en de ontwikkeling van het kassengebied, zijn drie maatregelen om de hoogwaterbescherming verder te vergroten. De vergunde hoogwatergeul was gedimensioneerd uitgaande van een 1:250 beschermingsniveau bij een afvoer van 3.275 m³/sec. Om het beschermingsniveau te vergroten dient, uitgaande van de IVM-benadering, rekening te worden gehouden met een doorstroming van de Maas van 4.600 m³/s (1:1.250). Met de optimalisatie wordt beoogd om deze doelstelling binnen het project te behalen zodat het gebied rivierkundig gereed is voor de toekomst.

De vergunde hoogwatergeul gaat uit van een gesloten grondbalans. Dit betekent dat niet alle delfstoffen binnen het gebied gewonnen kunnen worden. Vanuit een efficiënte grondstoffenwinning worden in het kader van de optimalisatie van de hoogwatergeul wel zoveel mogelijk grondstoffen gewonnen maar zodanig dat de verhouding oppervlakte water : land in het gebied van de hoogwatergeul gehandhaafd blijft.

Naast de hoogwaterveiligheidsproblematiek speelt ook de noodzaak om het kassengebied ten zuidoosten van de hoogwatergeul een kwaliteitsimpuls te geven en de kassen te verplaatsen. De ligging van de kassen in het Maasdal is landschappelijk gezien minder gewenst. De wijzigingen van de hoogwatergeul Lomm maken het door uitbreiding aan de noord- en zuidzijde van de hoogwatergeul mogelijk om een betere landschappelijke overgang te creëren. Bovendien is sprake van een integraal plan met meerdere mogelijkheden met name op het gebied van extensieve recreatie.

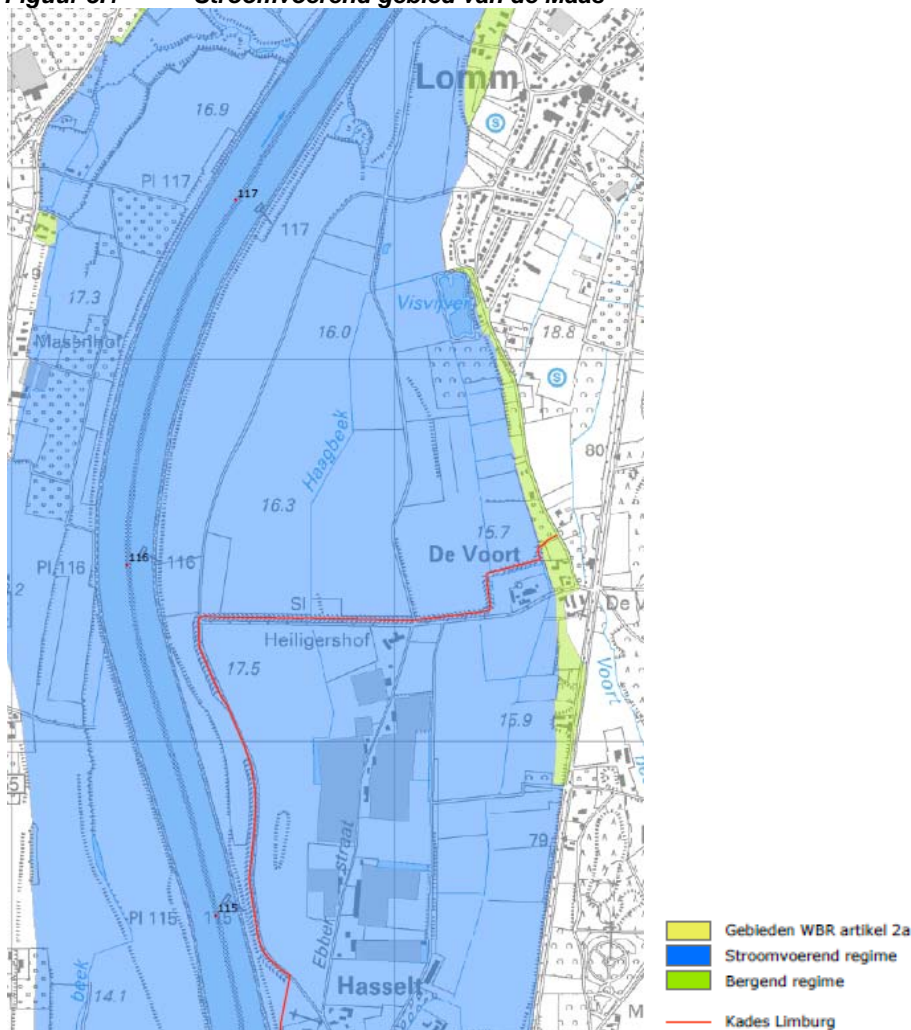
Naast de kwaliteitsimpuls bestaan er andere redenen om de kassen te verplaatsen. Zo liggen de kassen in het stroomvoerende gebied van de Maas (zie figuur 3.1). Door de strenge beleidsregels uit de Beleidslijn Groter Rivieren zijn enerzijds de kaseigenaren beperkt voor wat betreft uitbreidingsmogelijkheden en toekomstperspectief. Anderzijds veroorzaken de kassen bij hoogwater (> 1:250) een aanzienlijke opstuwing.

3.2 Doelstelling

Bij de initiatiefnemer bestond de overtuiging dat er met de hoogwatergeul meer te bereiken was op het gebied van waterstandsverlaging, landschappelijke inrichting, recreatie en ontgronding dan op basis van het ontwerp volgens het Tracébesluit. Er zijn een aantal redenen om de conform het Tracébesluit vergunde hoogwatergeul te optimaliseren:

- De bestaande hoogwaterdoelstelling wordt aanzienlijk vergroot door een extra verlaging van de weerdgronden aan de oostzijde van de geul;
- In het gebied kan meer zand worden gewonnen en de bergingscapaciteit van niet vermarktbaar specie neemt toe zonder dat de beoogde natuurdoelstelling in het kader van het Tracébesluit structureel wijzigt. Een van de uitgangspunten van het Tracébesluit was bijvoorbeeld een gesloten grondbalans;
- Het gebied waar momenteel kassen aanwezig zijn, krijgt een kwaliteitsimpuls door de sanering van de daar gevestigde kassen. Dit biedt tevens kansen voor natuurontwikkeling met beperkte mogelijkheden voor extensieve recreatie.

Figuur 3.1 Stroomvoerend gebied van de Maas

4 Planvoornemen, alternatieven en varianten

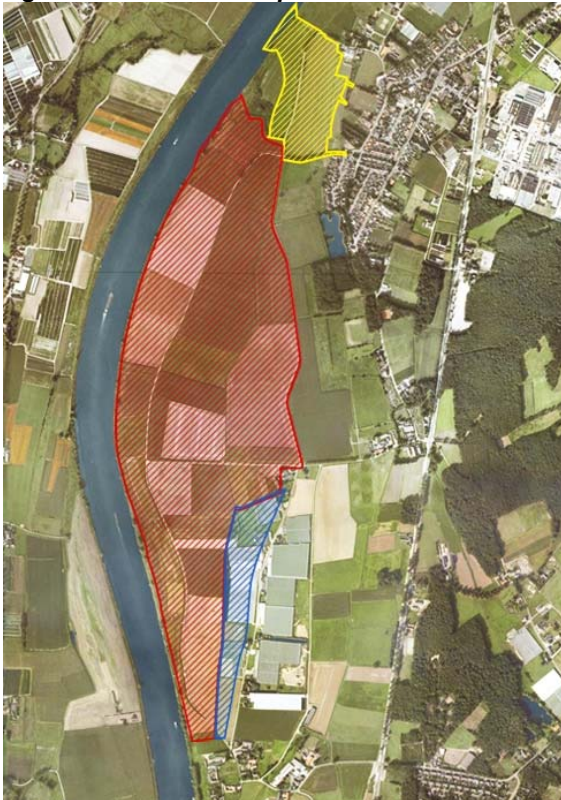
4.1 Planvoornemen

Het planvoornemen bestaat uit drie onderdelen (zie figuur 4.1):

1. De optimalisatie van de hoogwatergeul Lomm (rood);
2. De aanleg van een bypass (geel);
3. De herontwikkeling van een kassengebied (blauw).

De onderdelen 1 en 2 worden in deze NRD Lomm⁺ genoemd.

Figuur 4.1 De drie planonderdelen

4.1.1 Optimalisatie hoogwatergeul Lomm

Het plan van de Hoogwatergeul Lomm is gebaseerd op het Tracébesluit Zandmaas Maasroute. De uitgangspunten van dit plan dienen in het licht te worden gezien van de doelstelling van het Tracébesluit Zandmaas/Maasroute. Een van die doelstellingen was het creëren van een hoogwaterveiligheid door middel van kades, hoogwatergeulen, weerdverlagingsen, zomerbedverdiepingen e.d. uitgaande van een beschermingsniveau van 1:250. In dat kader dient de hoogwatergeul (slechts) een bijdrage te leveren van 7 cm waterstandsdeling.

Er is sprake van een gesloten grondbalans gebaseerd op de benodigde hoeveelheid rivierverruiming en de vastgestelde berging van niet-vermarktbaar specie van andere

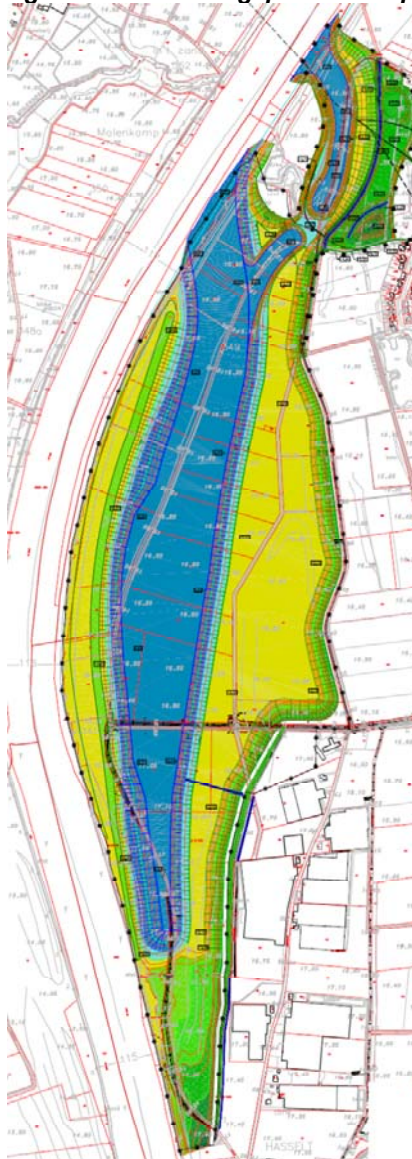
Zandmaasprojecten. Dit betekent dat er ter plaatse (slechts) 5,4 miljoen m³ vermarktbaar product gewonnen kan worden en er daardoor nog een aanzienlijke hoeveelheid vermarktbaar product in het gebied van de hoogwatergeul achter blijft.

Gezien de nog te behalen meerwaarde in het project Lomm, heeft DCM onderzocht op welke manier de hoogwatergeul Lomm kan worden geoptimaliseerd waarbij de doelstelling van het Tracébesluit, zoals onder andere de natuurinvulling, gerespecteerd blijft. De optimalisatie heeft uiteindelijk geleid tot een aangepast ontwerp (zie figuur 4.2) met de volgende wijzigingen:

- realiseren van extra waterstandsverlaging van 5 cm door verlaging van de weerd aan de oostzijde van de geul in combinatie met bypass Lomm;
- het winnen van extra vermarktbaar product;
- extra ruimte voor de berging van niet vermarktbaar specie.

Het plan van de optimalisatie is door DCM voorgelegd aan de toenmalige gemeente Arcen en Velden en deze heeft aangegeven medewerking te willen verlenen. In september 2009 is hiertoe een overeenkomst tussen de gemeente Arcen en Velden en DCM ondertekend.

Figuur 4.2 Aangepast ontwerp geoptimaliseerde hoogwatergeul en bypass

Hoogte tabel			
Laag	Van	Tot	Kleur
1	7,000	11,100	■
2	11,100	12,100	■
3	12,100	13,000	■
4	13,000	14,000	■
5	14,000	15,000	■
6	15,000	16,000	■
7	16,000	17,000	■
8	17,000	18,000	■

4.1.2 Aanleg van een bypass

De realisatie van de geoptimaliseerde hoogwatergeul leidt tot een negatief benedenstrooms effect: een extra piek op de Maas. Dit effect kan worden geneutraliseerd door de realisatie van een bypass, die het extra (hoog-)water als gevolg van de optimalisatie van de rivierverruiming ter plaatse van de Hoogwatergeul omleidt. Door realisatie van de bypass wordt de rivierverruiming bovendien verder vergroot.

Daarnaast is er een recreatief-toeristisch en landschappelijk belang om de geul door middel van een bypass naar het noorden toe te vergroten waarbij aansluiting kan worden gevonden op de westzijde van Lomm. Hierdoor kan er meer samenhang worden bereikt tussen de hoogwatergeul en het dorp Lomm met zijn omgeving waardoor er geen sprake meer is van een sectoraal plan "de hoogwatergeul" maar van een integraal gebiedsplan. Dit is een wens van de Dorpsraad van Lomm.

Het gebied waar de bypass wordt gerealiseerd, is ongeveer 10,5 ha groot. De periode om de bypass te realiseren, is ongeveer geraamd tussen 3 en 4 jaar. Dit is inclusief de herinrichting van het gebied. In figuur 4.3 is een vogelvluchtimpresie van de bypass weergegeven. Het monument (de watermolen) blijft gehandhaafd op de huidige locatie.

In de eindsituatie zal de gemeente Venlo eigenaar worden van het gebied de bypass. Tussen de initiatiefnemer en Stichting het Limburgs Landschap heeft overleg plaatsgevonden en bestaat overeenstemming over de inrichting van de bypass en de herinrichting van de hoogwatergeul na optimalisatie.

Figuur 4.3 Vogelvluchtimpresie bypass Lomm (Groenplanning, jan. 2008)

In onderstaand overzicht zijn de kengetallen van de vergunde Hoogwatergeul Lomm en de Hoogwatergeul optimalisatie en bypass met elkaar vergeleken.

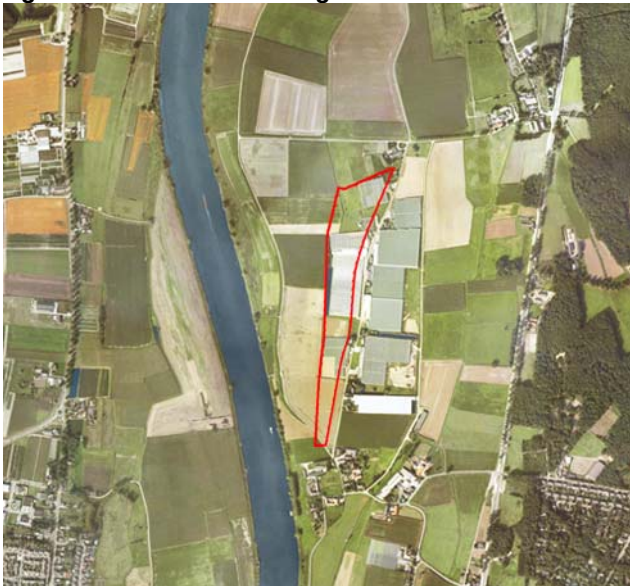
	HWG	HWG, HWG optimalisatie en bypass
Totale oppervlakte	80 ha	90 ha
- oppervlakte land	50 ha	57 ha
- oppervlakte water	30 ha	33 ha
Hoeveelheid rivierverruiming	3,2 Mm ³	4,2 Mm ³
Maximale waterstandsding / - piek		
- bij 1/250 (3275 m ³ /s)	-7,2 cm / + 4,4 cm	-12,0 cm / + 4,3 cm
- bij 1/1250 (3830 m ³ /s)	-5,8 cm / + 3,5 cm	-11,4 cm / + 3,4 cm
Uitvoeringsperiode	10 jaar	15 - 16 jaar

4.1.3 Herontwikkeling kassengebied

Ten zuidoosten van het plangebied nabij de Ebberstraat (zie figuur 4.4) is een aantal kassen aanwezig. In december 2008 hebben de provincie Limburg, de voormalige gemeente Arcen en Velden en de LLTB een intentieovereenkomst ondertekend over het uitplaatsen van 18 kassen in het Maasdal bij Velden. De 18 kassen kunnen, indien hier behoefte aan bestaat, worden verplaatst naar het gebied Schandelo of naar Tuindorp in Wellerlooi (dit betreft de grotere glastuinders in het gebied). In de gebiedsvisie Arcen, Lomm en Velden is dit overgenomen. Ook in het gebiedsplan Maasdal Velden [2] is de herontwikkeling van het kassengebied nabij de Ebberstraat benoemd.

Het voornemen bestaat om de 3 kassen ten westen van de Ebberstraat uit te plaatsen zodat de hoogwatergeul kan worden vergroot en in de resterende strook langs de Ebberstraat nog een aantal extra woningen gerealiseerd kan worden. Het noordelijke deel van het kassengebied dat in het gebiedsplan [2] is onderzocht, is gedeeltelijk binnen het plangebied gelegen. De kassen in dit gebied dienen gesaneerd te worden ten behoeve van de vergroting van de hoogwatergeul, natuurontwikkeling en delfstoffenwinning. De herontwikkeling van het kassengebied levert ook mogelijkheden voor een extra waterstandsdeling op. De uitplaatsing van de kassen gaat gepaard met aanzienlijke kosten en in dit kader kan DCM een financiële bijdrage leveren voor wat betreft de aankoop van de gronden van de 3 kasseneigenaren die grenzen aan de hoogwatergeul. Hiermee wordt invulling gegeven aan een maatschappelijk gewenste opgave.

Figuur 4.4 Het kassengebied

De herontwikkeling van het kassengebied ziet er als volgt uit:

Totale oppervlakte	7 ha
Hoeveelheid rivierverruiming	Circa 400.000 m ³
- kade verlegging	Circa 1.000 m ¹
Maximale waterstandsdeling / - piek	
- bij 1/250 (3.275 m ³ /s)	Nog nader te bepalen
- bij 1/1.250 (3.830 m ³ /s)	Nog nader te bepalen
Uitvoeringsperiode	In combinatie met hoogwatergeul, extra 1-2 jaar.

4.2 Alternatieven

In het gecombineerde Plan- en Project-MER worden de volgende alternatieven beschouwd:

- Nulalternatief: dit alternatief vormt de referentiesituatie voor de effectvergelijking. In het nulalternatief vindt de realisering van de voorgenomen activiteiten niet plaats. Het gebied zal zich autonoom ontwikkelen. Onderdeel van de autonome ontwikkeling is de realisatie van de Hoogwatergeul Lomm, conform de verleende vergunningen die gebaseerd zijn op het Tracébesluit;
- Alternatief 1: in dit alternatief vindt de optimalisatie van de hoogwatergeul plaats én wordt de bypass gerealiseerd. In de tijd gezien, kan de ontwikkeling van het kassengebied achterlopen op de ontwikkeling van de optimalisatie en bypass. De ontwikkeling van het kassengebied maakt geen onderdeel uit van dit alternatief;
- Alternatief 2: in dit alternatief vinden de drie planonderdelen doorgang: de optimalisatie van de hoogwatergeul, de bypass en de ontwikkeling van het kassengebied;
- Voorkeursalternatief: op basis van de onderzochte alternatieven en varianten (zie paragraaf 4.3) wordt uiteindelijk bezien op welke manier de bestaande plannen voor de wijziging van de hoogwatergeul Lomm nog verder kunnen worden geoptimaliseerd vanuit het oogpunt milieu. Op basis hiervan wordt vervolgens een voorkeursalternatief geformuleerd. In het voorkeursalternatief wordt optimaal rekening gehouden met de milieubeoordelingen uit het gecombineerde Plan- en Project-MER, maar het plan moet wel economisch uitvoerbaar zijn. Het voorkeursalternatief wordt uiteindelijk opgenomen en vastgelegd in het bestemmingsplan. Op basis hiervan worden de benodigde vergunningen aangevraagd (c.q. gewijzigd).

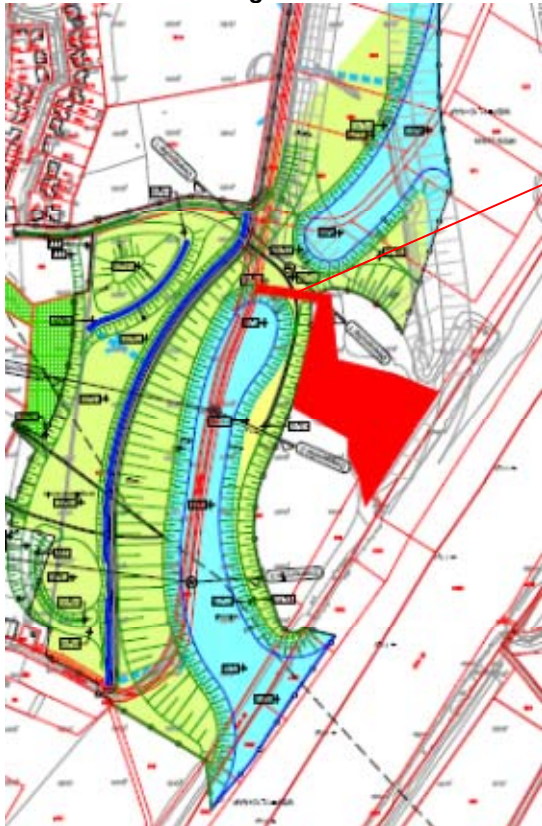
4.3 Varianten

Naast de in de vorige paragraaf benoemde alternatieven, worden in het MER de volgende varianten onderzocht:

- Wijze van uitvoering onderdeel bypass: de uitvoering van de bypass zal separaat plaatsvinden ten opzichte van de uitvoering van de hoogwatergeul. Het vrijkomende vermarktbaar zand uit de bypass zal worden getransporteerd naar de zuiger en vervolgens naar de drijvende verwerkingsinstallatie, beide gelegen in de hoogwatergeul. De uitvoering van de bypass en de wijze waarop het vermarktbaar zand naar de hoogwatergeul wordt getransporteerd, kan op meerdere wijzen. In deze variant worden de mogelijke uitvoeringsvarianten voor de bypass beschreven en vergeleken.
- Een extra invaart aan de zuidkant van de geul: momenteel is er sprake van één invaart aan de noordzijde van de hoogwatergeul en een ontgrondingsaanpak van noord naar zuid. Uitvoeringstechnisch betekent dit dat de afwerking van de geul zal plaatsvinden van zuid naar noord en dat hierdoor het "geul gedeelte" gedurende de gehele ontgroning en afwerking functioneel dient te blijven voor schepen. In deze variant wordt bezien in hoeverre het mogelijk is om (tijdelijk) te werken met twee invaarten aan zowel de zuid- en noordzijde zodat de ontgrondingsaanpak overeenkomt met de afwerkingsaanpak en hierdoor een meer praktische en snellere aanpak mogelijk is. Deze tweede invaart betreft een tijdelijke invaart ten behoeve van de aanleg, het betreft geen blijvende verbinding met de Maas.
- Wijze van inrichting van het plangebied na afloop van de winning: de verbreding van de zuidelijke hoogwatergeul als gevolg van de verplaatsing van de kassen biedt enerzijds extra mogelijkheden voor natuur die aansluit bij de huidige invulling. Anderzijds biedt dit ook extra kansen voor (andere) aansluitende bestemmingen zoals extensieve recreatie. Een belangrijk aspect bij deze variant betreft de balans tussen een maximale waterstandsval en andere maatschappelijk gewenste doelen.
- Variant verlagen oostelijke lob perceel archeologisch monument (zie figuur 4.5): ter plaatse van de overgang tussen de hoogwatergeul en de bypass is een deel van het perceel van het archeologisch monument gelegen dat in principe dient te worden verlaagd.

De nut en noodzaak van deze verlaging dient vanuit archeologisch oogpunt te worden aangetoond waarbij de relevante mogelijkheden en consequenties dienen te worden onderzocht. De bevoegdheid inzake het archeologisch monument ligt bij de RCE.

Figuur 4.5 *Onderdeel Bypass. Het perceel dat de beschermingsstatus heeft van archeologisch monument is rood.*

De oostelijke lob van het archeologisch monument ligt in het te vergraven deel van de bypass. Er zijn twee opties:

1. de lob verlagen (van 14,50 naar 11,50) waardoor deze optimaal kan worden ingepast in het ontwerp van de bypass waardoor het waterstandsverlagend effect ook optimaal is.
2. de lob niet verlagen (vergraven) en deze laten aansluiten bij de vormgeving van de bypass en bezien wat hiervan de consequenties is op het waterstandsverlagend effect.

5 Reikwijdte en wijze van effectbeoordeling

5.1 Reikwijdte MER

In het MER wordt onderscheid gemaakt tussen de begrippen plangebied en studiegebied. Het plangebied is het gebied waarop 'Wijzigingen Hoogwatergeul Lomm' betrekking heeft (zie figuur 5.1). Het studiegebied is het totale gebied waarin milieueffecten als gevolg van de realisering van de voorgenomen activiteiten in het plangebied, kunnen optreden. Het studiegebied is dus omvangrijker dan het plangebied en kan per milieuaspect verschillen. Per milieuaspect zal in het MER het studiegebied worden bepaald.

Het plangebied ligt in het Maasdal ten westen en zuidwesten van de kern Lomm. De westelijke begrenzing van het gebied wordt gevormd door de Maas. De totale omvang van het plangebied bedraagt circa 100 hectare.

Figuur 5.1 Begrenzing van het plangebied

5.2 Inhoud MER

De kern van het gecombineerde Plan- en Project-MER wordt gevormd door de beschrijving van de milieueffecten die als gevolg van de voorgenomen activiteiten, worden verwacht. Daarnaast moeten redelijke alternatieven/varianten voor de invulling van het gebied worden beschreven en op hun milieueffecten worden beoordeeld.

Het milieuraapport moet (vrij naar de wettekst) de volgende onderdelen bevatten:

- 1) een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd;
- 2) een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de bandbreedte die redelijkerwijs in beschouwing dient te worden genomen, inclusief motivering voor de bandbreedte (alternatieven of varianten);
- 3) een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven bandbreedte;
- 4) een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven bandbreedte daarvoor gevolgen kunnen hebben en van de te verwachten autonome ontwikkeling van dat milieu. Doordat de hoogwatergeul momenteel wordt gerealiseerd, wijzigt de huidige situatie voor dit gebied continue, daarom zal voor het gebied van de hoogwatergeul en de optimalisatie daarvan enkel worden ingegaan op de autonome ontwikkeling. Daarnaast kan informatie gehaald worden uit het in 2004 opgestelde MER voor de hoogwatergeul Lomm;
- 5) een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteiten en de beschreven bandbreedte kunnen hebben en een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven;
- 6) een vergelijking van de als gevolg van onderdeel 4) beschreven verwachte ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor milieu van elk van de in beschouwing genomen bandbreedte;
- 7) een overzicht van de leemten in de onder 4) en 5) bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens;
- 8) een zelfstandig leesbare samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven bandbreedte.

5.3 Beoordelingskader

In het MER worden de effecten van 'Wijzigingen Hoogwatergeul Lomm' aan de hand van alternatieven en varianten beschreven en beoordeeld. Het gaat hierbij niet alleen om de negatieve effecten; ook positieve effecten worden beschreven. De effectbeschrijving richt zich vooral op de voor besluitvorming relevante milieuaspecten. De effecten worden beschreven ten opzichte van de autonome ontwikkeling van het plangebied, waarbij het nulalternatief als referentiesituatie geldt. Indien mogelijk (én van belang) worden de effecten ook beschreven ten opzichte van de situatie waarbij geen hoogwatergeul in het plangebied aanwezig is. De effectbeoordeling zal plaatsvinden op een schaalniveau dat past bij het schaalniveau waarop het m.e.r.-plichtige besluit (het bestemmingsplan en de ontgrondingsvergunning) wordt uitgewerkt.

Om de alternatieven met elkaar te kunnen vergelijken, wordt een beoordelingskader opgesteld. Hiervoor wordt een set criteria gebruikt, die zoveel mogelijk kwantitatief wordt ingevuld op een detailniveau waarop een goede vergelijking van de alternatieven kan plaatsvinden. Indien een kwantitatieve beoordeling niet mogelijk is, zal een kwalitatieve beoordeling plaatsvinden.

Uit het MER [6] en de Passende Beoordeling die ten behoeve van de ontwikkeling van de Hoogwatergeul Lomm zijn opgesteld in 2004, is reeds veel gedetailleerde informatie beschikbaar over de milieueffecten van de hoogwatergeul. Daarnaast is sprake van monitoring van de effecten tijdens de aanleg. Ook zijn er al onderzoeken uitgevoerd om de effecten van de bypass inzichtelijk te maken. Voor het op te stellen MER is dan ook al veel informatie over de milieueffecten voorhanden.

Voor die planonderdelen waar de milieueffecten op basis van bestaande documentatie reeds voldoende informatie aanwezig is, zal geen nader onderzoek worden uitgevoerd. Voor deze milieuaspecten zullen de conclusies uit bestaande documentatie worden overgenomen. In tabel 5.1 is een eerste overzicht van de relevante beoordelingscriteria samengevat weergegeven. Tevens is aangegeven welke beoordelingscriteria nader zullen worden onderzocht in het kader

van het gecombineerde Plan- en Project-MER. De niet aangekruiste beoordelingscriteria zijn afdoende onderzocht in andere documenten.

Per milieuaspect zal het effect worden uitgedrukt op basis van de onderstaande schaal:

- ++ sterk positief effect;
- + positief effect;
- 0 geen positief en geen negatief effect;
- negatief effect;
- sterk negatief effect.

Het onderling wegen van verschillende milieuaspecten maakt geen onderdeel uit van het gecombineerde Plan- en Project-MER. Een dergelijke afweging moet door de betrokken bestuursorganen plaatsvinden.

De milieueffecten van de alternatieven worden beoordeeld ten opzichte van het nulalternatief (zie paragraaf 4.2) en indien mogelijk (én van belang) ook ten opzichte van de situatie waarbij geen hoogwatergeul in het plangebied aanwezig is.

Tabel 5.1 Voorstel beoordelingscriteria per milieuaspect

(Milieu)aspect	Beoordelingscriterium	Alternatief 2			Cumulatie onderzoeken*
		Alternatief 1			
		Optimalisatie	Bypass	Kassengebied	
Geologie, geomorfologie en bodem	• Beïnvloeding terreinvormen en maaiveldverloop	V	V	V	
	• Beïnvloeding bodemopbouw en bodemtypen	V	V	V	
	• Beïnvloeding bodemkwaliteit	V	X	X	
Grond- en oppervlaktewater	• Beïnvloeding van grondwaterstanden	V	X	X	X
	• Beïnvloeding van grondwaterstromingen	V	X	X	X
	• Vertroebeling van de Maas in de uitvoeringsfase	V	X	X	X
	• Waterkwaliteit	V	X	X	X
Natuur	• Beïnvloeding beschermde gebieden (EHS, GHS, Natura 2000, hydrologisch gevoelige gebieden)	V	X	X	X
	• Beïnvloeding beschermde planten- en diersoorten	X	X	X	X
Landschap	• Beïnvloeding bijzondere landschapsstructuren en elementen	V	V	V	
Cultuurhistorie & Archeologie	• Verlies of aantasting van cultuurhistorisch en archeologische waarden	V	X	X	
Grondgebruik	• Gevolgen voor bestaande grondgebruiksfuncties	V	V	V	
Infrastructuur	• Verkeersstructuur	V	V	V	
	• Verkeersveiligheid	V	V	V	

(Milieu)aspect	Beoordelingscriterium	Alternatief 2			Cumulatie onderzoeken*
		Alternatief 1			
		Optimalisatie	Bypass	Kassengebied	
	• Langzaam verkeer	V	V	V	
Geluid	• Hinder en overlast door industrielawaai	V	X	X	X
	• Hinder en overlast door scheepvaartlawaai	V	X	X	X
	• Hinder en overlast door laagfrequent geluid	V	X	X	X
	• Hinder en overlast door trillingen	V	X	X	X
Lucht	• Beïnvloeding luchtkwaliteit	X	X	X	X
	• Hinder en overlast door (grof) stof en waaivuul	X	X	X	X
Hydraulica	• Beïnvloeding doorstroming Maaswater in de beoogde eindsituatie van de terreininrichting	V	X	X	X
	• Beïnvloeding bergingscapaciteit	V	X	X	X
Veiligheid	• Nautische veiligheid	X ⁴	X	V	
	• Explosieven	V	X	X	
Kade	• Stabiliteit kade	V	V	X	

* = Voor de in deze kolom benoemde aspect dient cumulatief onderzoek plaats te vinden voor het totale plangebied.

V = Voldoende informatie beschikbaar of niet van toepassing.

X = (nader) onderzoek uitvoeren

⁴ Enkel van toepassing bij de variant met een tweede invaart.

6 De procedure

6.1 De m.e.r.-procedure

De m.e.r.-procedure voor dit project, wordt in een aantal stappen doorlopen:

1. *Openbare kennisgeving*: wanneer een initiatiefnemer voornemens is een plan te gaan opstellen waarvoor een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen, moet dit openbaar worden gemaakt. De bekendmaking vormt de formele start van de m.e.r.-procedure. In deze kennisgeving wordt tevens aangegeven wie in de gelegenheid worden gesteld om advies over de inhoud van het gecombineerde Plan- en Project-MER uit te brengen.
2. *Raadplegen bestuursorganen*: na de kennisgeving dienen de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen milieurapport te worden bepaald. Bestuursorganen die met het plan te maken krijgen, worden over de voorgenomen ontwikkeling geraadpleegd. De Notitie Reikwijdte en Detailniveau is het document waarmee deze raadpleging wordt uitgevoerd. Betrokken partijen worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijzen en bedenkingen aan te geven, zodat deze meegenomen kunnen worden bij het opstellen van het gecombineerde Plan- en Project-MER. De notitie wordt gedurende een periode van 6 weken voor eenieder ter visie gelegd en er kunnen zienswijzen worden ingediend. Tevens wordt in deze tweede procedurestap de Commissie voor de Milieueffectrapportage (Cie-mer) gevraagd een advies uit te brengen over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Bij het opstellen van het MER zal rekening worden gehouden met binnengekomen zienswijzen en uitgebrachte adviezen.
3. *Opstellen Milieurapport (gecombineerd Plan- en Project-MER) en ontgrondingsvergunning*: mede aan de hand van de reacties op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt vervolgens het milieurapport opgesteld. Hierin worden het voornemen, eventuele varianten en alternatieven beoordeeld op hun milieueffecten. In paragraaf 5.2 van deze Notitie wordt de globale opzet van het MER toegelicht. Tijdens deze derde procedurestap wordt tevens het (voor)ontwerp van het bestemmingsplan opgesteld en de ontgrondingsvergunning. Het (voor)ontwerpbestemmingsplan wordt samen met het gecombineerde Plan- en Project-MER en de ontgrondingsvergunning door het bevoegd gezag vastgesteld en ter inzage gelegd.
4. *Terinzagelegging en inspraak*: na vaststelling liggen de documenten gedurende 6 weken ter inzage. Tijdens de tervisielegging kan eenieder mondeling of schriftelijk een reactie op de documenten geven. Tijdens deze periode wordt tevens aan de Cie-mer gevraagd of zij het plan wil toetsen op volledigheid, juistheid en objectiviteit.
5. *Motiveren in het definitieve ontwerpplan*: mede op basis van de inspraakresultaten en adviezen en met inachtneming van de uitkomsten van het MER, stelt het bevoegd gezag vervolgens het definitieve bestemmingsplan vast.
6. *Bekendmaking en mededeling van het plan*: na vaststelling van het bestemmingsplan wordt deze bekend gemaakt.
7. *Evaluatie en monitoring*: nadat de plannen zijn gerealiseerd, dienen de werkelijk optredende milieueffecten in beeld te worden gebracht en geëvalueerd. In het MER wordt daarvoor een eerste aanzet gegeven.

Gestreefd wordt naar een gecoördineerde aanpak waarbij bestemmingsplan en ontgrondingsvergunning samen optrekken.

6.2 Te raadplegen instanties

Bij het bepalen van de reikwijdte en het detailniveau van het gecombineerde Plan- en Project-MER 'Wijzigingen Hoogwatergeul Lomm' raadpleegt het bevoegd gezag (de gemeenteraad van Venlo en Provinciale Staten van de provincie Limburg) in ieder geval de wettelijk voorgeschreven bestuursorganen (artikel 7.11b Wet milieubeheer). De gemeenteraad van Venlo en Provinciale Staten zijn voornemens in ieder geval de volgende instanties over dit project te raadplegen:

- Gedeputeerde Staten van Limburg;
- Burgemeester en Wethouders van Venlo en de gemeente Horst aan de Maas;
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
- LLTB;
- Dorpsraad Lomm/Velden;
- MKB Limburg afdeling Grens en Maas;
- Milieufederatie Limburg;
- Rijkswaterstaat;
- Waterschap Peel- en Maasvallei;
- Stichting Limburg Landschap;
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, RCE;
- Commissie voor de m.e.r.

6.3 Reacties

Er is een openbare kennisgeving gepubliceerd die aangeeft welke procedure de gemeente Venlo en de Provincie Limburg wensen te volgen in het kader van het gecombineerde Plan- en Project-m.e.r. voor 'Wijzigingen Hoogwatergeul Lomm'. Daarnaast ligt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau gedurende zes weken voor eenieder ter inzage en kunnen zienswijzen worden ingediend. Bij het opstellen van het MER zal hiermee rekening worden gehouden.

Reacties kunnen per post worden aangeleverd aan:

Gemeente Venlo
T.a.v. mevrouw M. Bovee
Postbus 3434
5902 RK Venlo

Bijlage 1
Literatuurlijst

[1]	Provincie Limburg en De Maaswerken, Tracébesluit Zandmaas / Maasroute. Maastricht, 2003.
[2]	Arcadis, Gebiedsplan Maasdal Velden. Maastricht, 25 november 2008.
[3]	Provincie Limburg en De Maaswerken, Provinciaal Omgevingsplan Limburg, ontwerp aanvulling Zandmaas. Maastricht, 2002 en partiële herziening 2004.
[4]	Projectorganisatie De Maaswerken, Trajectnota/MER Zandmaas/Maasroute. Maastricht, januari 1999.
[5]	Besluit milieueffectrapportage 1994 http://wetten.overheid.nl/
[6]	Royal Haskoning Nederland B.V., Inrichting Hoogwatergeul Lomm. Milieu-effectrapport. Maastricht, 18 november 2004.
[7]	Provincie Limburg, Meerjarenplan Zandmaas 2 2009 – Perspectief op 2015-2050. Maastricht, februari 2009.